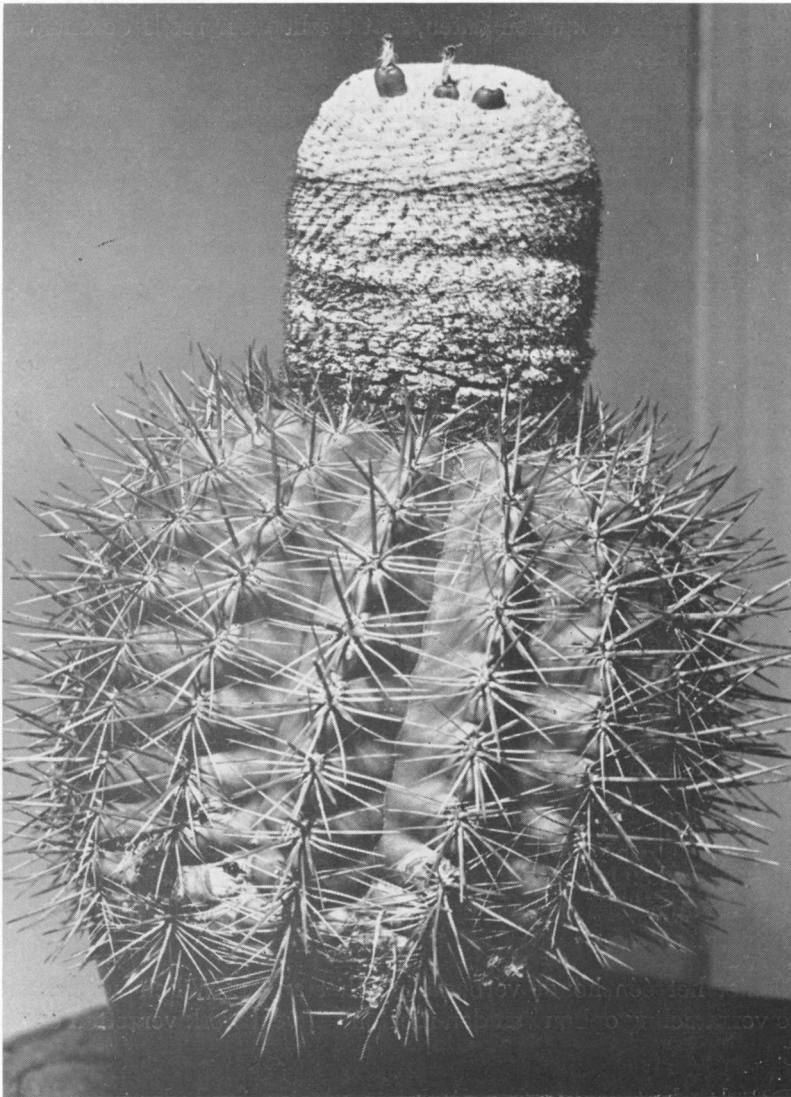

SUCCULENTA

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDS-BELGISCHE VERENIGING VAN LIEFHEBBERS
VAN CACTUSSEN EN ANDERE VETPLANTEN

Figuur 35

foto : P. C. Cossee

Melocactus communis

Onder de eerste cactussen die in ons land ingevoerd werden was *Melocactus communis*. Nog steeds worden door zeevarenden deze planten meegebracht, helaas zijn deze importen in de cultuur niet houdbaar. Ook de enkele *Cereus*-soorten die op Curaçao, Aruba en Bonaire voorkomen zijn overgevoelig en overleven de winter meestal niet.

Van de Redactie

Nu de zomer is ingetreden zijn er tal van werkzaamheden te verrichten in onze kassen. Deze kunnen echter van het weer afhangen. Zo zal men om bij goed weer te kunnen enten, met slecht weer reeds de entstammen kunnen oppotten.

Het klimaat in ons landje geeft niet veel zonnige dagen en als het dan mooi weer is zullen wij veel dingen tegelijk moeten doen. Het fotograferen van de bloemen moet ook bij zonnig weer worden gedaan. Natuurlijk kunnen wij ook heel goed zonder zon fotograferen. Gele en lichte tinten zelfs beter om overbelichting te voorkomen, maar met zon zijn de bloemen het best geopend.

Dit fotograferen is belangrijk, het kan „Succulenta” goede foto's opleveren bij een artikel van de bewuste plant. Het een zowel als het ander hebben wij nodig. Bovendien kunnen wij de bloemen doorsnijden en fotograferen en wel zo dat de stamper in zijn geheel in een bloemhelpt staat. De andere helft draaien wij om. Beide zijden van de bloem kunnen wij nu bekijken. Voorts kunnen we deze beide helften drogen en bewaren voor een herbarium, dan kunnen wij midden in de winter nog de bloemen bestuderen.

Vanzelfsprekend zorgen wij voor bestuiving van onze bloemen. Voor iedere soort gebruiken wij telkens een schoon watje. Wij kunnen het watje om een houten stift (een lucifer b.v.) winden, of met een fijn pincet vasthouden. U doet er goed aan driemaal per dag de bestuiving uit te voeren om de bevruchting zo goed mogelijk te doen verlopen. Dat het hierbij erg belangrijk is onze planten goed op naam te hebben spreekt voor zich zelf, indien wij wensen soortecht zaad te winnen.

Het goed op naam brengen van de planten is een moeilijke zaak. Deze kennis kunnen wij vergroten door in de zomer zoveel mogelijk verzamelingen te bezoeken om dus de planten te kunnen vergelijken en vooral deze soorten te vergelijken met de oorspronkelijke of wellicht later verbeterde beschrijving.

U ziet het één houdt verband met het ander. Willen wij echter een goede verzameling opbouwen dan moeten wij veel werk verzetten en vooral tijdig.

Dat de planten nu volop dienen te groeien is zonder meer duidelijk en naast bovengenoemde werkzaamheden moeten wij ook de gieter flink hanteren. Gelukkig maar dat er nu toch nog planten zijn, die voor de uitzondering zorgen. De Conophytum's bijvoorbeeld rusten nu.

D. J. VAN VLIET

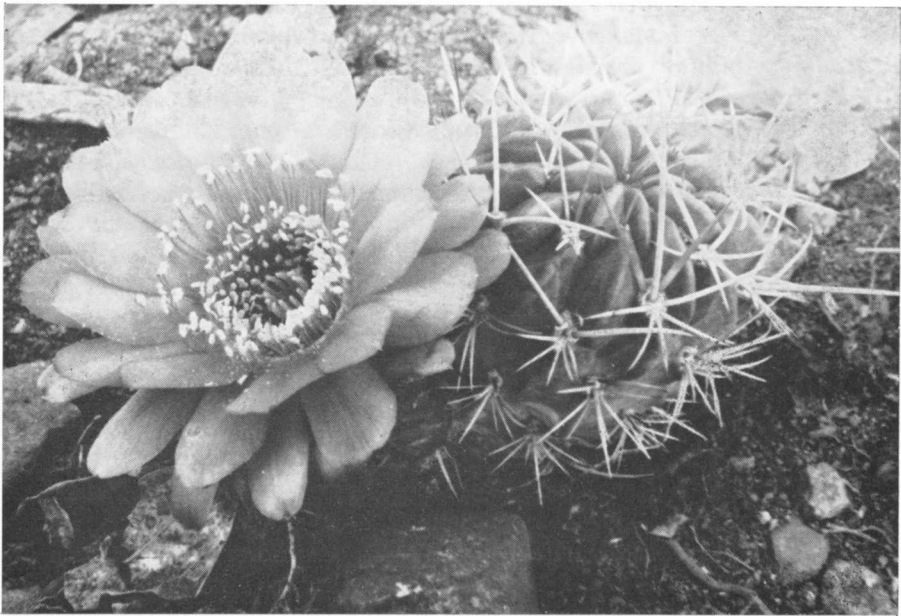
Vijf nieuwe Lobivia's uit Zuid-Amerika

door FR. RITTER

Hier volgen wederom enige beschrijvingen van nieuwe vondsten, die ik tijdens mijn reizen door het westen van Zuid Amerika deed; het zijn deze keer Lobivia's uit Bolivië.

Evenals in de vorige artikelen zijn de diagnosen opgesteld in vergelijking met reeds beschreven soorten, waarbij de kenmerken, of de maten van de soorten, waarmede vergeleken is, tussen haakjes zijn geplaatst.

De holotypen zijn gedeponneerd in het herbarium van het Botanisch Laboratorium van de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Figuur 36

Lobivia culpinensis Ritter — FR 797.

foto: Fried. Ritter.

1. *Lobivia culpinensis* Ritter, *spec. nova*, *Corpus viride*, 5–15 cm Φ , *radice rapacea parva*; *costae* 15–30, *angustae*, 4–8 mm *altae*, *crenulatae*; *areolae* 5–8 mm *longae*, 4–5 mm *latae*, 8–20 mm *inter se remotae*; *spinae rectae*, *nigrae vel luteae*, *radiales* 8–12, *obliquae*, *interdum albae*, 1–5 cm *longae*, *infimae tenues*, *supremae fortes*, *centrales* 1–6, *subulatae*, 2–6 cm *longae*; *tepala* 7–13 mm *lata*, *spathulata*, *lutea vel rubra*; *stamina inferne badia vel viridia*, *superne rubra vel purpurea*; *stylus stigmataque viridia*; *semina* 1,5 mm *longa*, 1 mm *lata*, *atrobrunnea*, *subcostata*.

Holotype verzameld te Mal Paso, Prov. Zuid Chichas.
Verzamelnummer FR 797.

Lobivia culpinensis Ritter, spec. nova: Lichaam groen, 5–15 cm ϕ , met kleine, knolvormige wortel; ribben 15–30, smal, 4–8 mm hoog, iets gekerfd; areolen 5–8 \times 4–5 mm, 8–20 mm uiteen; dorens recht, zwart tot geel, randdorens 8–12, zijwaarts gericht, soms wit, 1–5 cm lang, de onderste fijn, de bovenste stevig, middendorens 1–6, priemvormig, 2–6 cm lang; bloemen 5–6 cm lang, nectarkamer 1–4 mm lang, bloembladen 20–26 \times 7–13 mm, spatelvormig, geel of rood; meeldraden onderin bruinrood of groen, bovenin rood of paars; stijl en stempels groen; zaden 1,5 \times 1 mm, donkerbruin, iets geribbeld.

2. **Lobivia hystrix** Ritter, spec. nova, *Corpus hemisphaericum*, ad 18 cm ϕ , *subglaucum*; *costae* 16–44, 8–15 mm *altae*, in *tubercula securiformia solutae*; *areolae griseae*, 8–15 mm *longae*, 3–5 mm *latae*, 12–20 mm *inter se remotae*; *spinae luteolae vel brunneae*, *primo paucae*, *demum multae*, *radiales* 15–20, *obliquae*, *subrectae* 1–3 cm *longae*, *centrales* 5–12, *incurvatae*, 1,5–5 cm *longae*; *flores* ca. 45 mm *longi*; *camera nectarifera fere nulla*; *tubus floralis* 20 mm *longus*, *infundibuliformis*, *intus et superne carmineus*; *tepala* 16–20 mm *longa*, 5–7 mm *lata*, *spathulata*, *inferne purpurea*, *superne cinnabarina vel sanguinea*; *stamina inferne purpurea*, *media viridia*, *superne purpurea*; *stylus atque stigmata viridia*; *fructus subglobosus*, *viridis*, *squamis minimis rubellis atque lana alba vel brunnea vestitus*; *semina* 1,5 mm *longa*, 0,5 mm *lata*, *nigra*, *subrugosa*.

Holotype verzameld in het zuiden van de provincie Mendez, Bolivië.
Verzamelnummer FR 975.

Lobivia hystrix Ritter, spec. nova, lichaam halfbolrond, tot 18 cm ϕ , iets blauwgroen; ribben 16–44, 8–15 mm hoog, in bijlvormige knobbels verdeeld; areolen grijs, 8–15 \times 3–5 mm, 12–20 mm vaneen; dorens geelbruinachtig, aanvankelijk enkele, later vele, randdorens 15–20, half afwaarts gericht, vrijwel recht, 1–3 cm lang, middendorens 5–12, naar boven gekromd, 1,5–5 cm lang; bloemen ca. 45 mm lang; nectarkamer bijna afwezig; bloembuis 20 mm lang, trechtvormig, binnenzijde naar boven karmijnrood; bloembladen 16–20 mm \times 5–7 mm, spatelvormig, aan de voet paars, naar de top vermiljoenrood tot bloedrood; meeldraden aan de voet paars, in het midden groen, naar de top paars; stijl en stempels groen; vrucht bijna bolrond, groen, met zeer kleine, roodachtige schubben en met witte of bruine wol bekleed; zaden 1,5 \times 0,5 mm, zwart iets gerimpeld.

3. **Lobivia pictiflora** Ritter spec. nova, a *L. feroci* Br. & R. (*The Cactaceae*, 3 :50) *recedit*: *costis* 1–2 cm *altis* (2–3 cm), in *tubercula securiformia* 15–25 mm *alta solutis*; *areolis minus obliquis*, 6–10 mm *longis* (10–15 mm), 5–7 mm *latis* (5–10 mm), 1–2 cm *inter se remotis* (2–3

cm); spinis non annulatis, minus curvatis, radialibus 8–14 (7–12), 1–5 cm longis (3–8 cm), minus obliquis, centralibus 4–10 cm longis (6–19 cm); floribus 6–8 cm longis (10–13 cm), fragrantibus (inodoris); camera nectarifera 3–6 mm longa (8–15 mm); tubo florali infundibuliformi, 22–36 mm longo (40–50 mm); tepalis 20–35 mm longis (30–50 mm), plerumque albis, saepe roseis, purpureis vel luteis, vel bicoloribus vel tricoloribus (semper albis, extus roseo-suffultis); seminibus brunneis (nigris).

Holotype verzameld in het zuiden van de provincie Mendez, Bolivië. Verzamelnummer FR 1137.

Lobivia pictiflorea Ritter, spec. nova, afwijkend van *L. ferox* Br. & R.: ribben 1–2 cm hoog (2–3 cm), in bijlvormige knobbels van 15–25 mm (25–35 mm) hoogte verdeeld; areolen minder scheef, 6–10 × 5–7 mm (10–15 × 5–10 mm), 1–2 cm uiteen (2–3 cm); dorens niet bandvormig getekend, minder gebogen, randdorens 8–14 (7–12), 1–5 cm lang (3–8 cm), minder uitstaand, middendorens 4–10 cm lang (6–19 cm); bloemen 6–8 cm lang (10–13 cm), welriekend (reukeloos); nectarkamer 3–6 mm lang (8–15 mm); bloembuis trechtersvormig (onderin buisvormig, naar boven trechtersvormig), 22–36 mm lang (40–50 mm); bloembladen 20–35 mm lang (30–50 mm), meestal wit, vaak rose, paars of geel, of 2- tot 3-kleurig (altijd wit, buitenkant rose); open ruimte inplanting meeldraden 5–15 mm (15–20 mm); stempels 7–12 mm lang (10–20 mm); zaden bruin (zwart).

4. **Lobivia tenuispina** Ritter, spec. nova a *L. pictifloreae* Ritter (cf. *speciem praecedentem*) recedit: corporibus planioribus, areolis magis obliquis et angustioribus, spinis tenuioribus, camera nectarifera 1,5–4 mm longa, tubo florali intus pallide-luteo, tepalis semper coloratis, stigmatibus brevioribus (6 mm); aureis vel aurantiacis; seminibus nigris. Holotype verzameld te San Antonio, Prov. Mendez, Bolivië. Verzamelnummer FR 80a.

Lobivia tenuispina Ritter, spec. nova, afwijkend van *L. pictiflorea* (zie voorgaande soort): lichamen vlakker, areolen schever en smaller, dorens dunner, nectarkamer 1,5–4 mm lang, bloembuis binnenin lichtgeel, bloembladen altijd gekleurd, goudgeel tot oranje, stempels korter (6 mm), zaden zwart.

5. **Lobivia pusilla** Ritter spec nova, a *L. tiegelianae* Wessn. (*Beitr. Sukk. kunde & Pfl.* 3: 49, 1939) recedit: Corporibus plerumque proliferantibus (simplicibus), vertice spinoso (sub-espinoso), 15–40 mm Φ (25–70 mm), costis 11–17 (15–30), vix crenulatis (valde crenulatis), areolis 1,5–3 mm longis (3–6 mm), 1–1,5 mm latis (1,5–2 mm), 1–4 mm inter se remotis (8–10 mm); spinis radialibus 11–21 (8–13), obliquis, 1–5 mm longis (5–10 mm), centralibus raris (saepe 1); tepalis 15–16 mm

longis (18–28 mm), 6–8 mm *latis* (4–7 mm); *fructu fusiformi*.

Holotype verzameld in het Noorden van de Prov. Arce, Depart. Tarija, Bolivië. Verzamelnummer FR 1170.

f. *flaviflora* Ritter, *forma nova*, *a typo differt: tepalis luteis*.

Figuur 37

Lobivia pusilla Ritter

foto: Fried. Ritter

Lobivia pusilla Ritter, spec. nova, afwijkend van *L. tiegeliana*: lichamen alleenstaand of meestal sterk spruitend (enkelvoudig en zelden spruitend), wortel iets peenachtig (vrijwel niet peenachtig), schedel gedoornd (bijna niet gedoornd), 15–40 mm ϕ , (25–70 mm); ribben 11–17 (15–30), niet of nauwelijks gekerfd (diep gekerfd) en zonder of met nauwelijks ontwikkelde knobbels (met goed ontwikkelde knobbels); areolen 1,5–3 \times 1–1,5 mm (3–6 \times 1,5–2 mm), 1–4 mm vaneen (8–10 mm), recht, zelden iets scheef (sterker scheef); randdorens 11–21 (8–13), min of meer zijwaarts gericht, 1–5 mm lang (5–10 mm), slechts zelden een uitstaande middendoren van 5 mm lengte ontwikkeld (vaak een middendoren); bloemen kleiner, 36–40 mm lang; kroonbladen 15–16 \times 6–8 mm (18–28 \times 4–7 mm), intensief paars tot violet rood (zoals bij *L. tiegeliana*); vruchtbeginsel 8 \times 5 mm, aan de voet versmald (bijna kogelrond); vruchten bijna spoelvormig (kogelrond of iets langer dan breed), aan de voet stomp, naar de top versmald; zaden als die van *L. tiegeliana*.

f. *flaviflora* Ritter, f. nova, als type-variëteit, maar bloembladen geel.

Deze vorm is minder algemeen dan de paarsbloemige; ze groeien beide op dezelfde standplaats, maar tussenvormen komen niet voor.

Crassula's

Onder de vetplanten nemen de Crassula's een belangrijke plaats in. Er zijn er heel wat, meer dan 300 soorten zijn bekend en ze komen bijna alle uit Zuid Afrika; enkele groeien noordelijker en bereiken de tropen (*C. phyturus*), enkele zijn zelfs cosmopoliet en groeien dus over de gehele wereld. Maar daarmee hebben wij niet te maken, want dit zijn onaanzienlijke onkruiden.

In cultuur komen vele soorten algemeen voor en niet alleen bij lief-

Figuur 38

Crassula radicans

foto: Uitewaal †

hebbers, er behoren populaire potplanten toe, al is de populariteit helaas aan het afnemen. Een bekend voorbeeld hiervan is *C. falcata* met de prachtige, rode bloemtulpen.

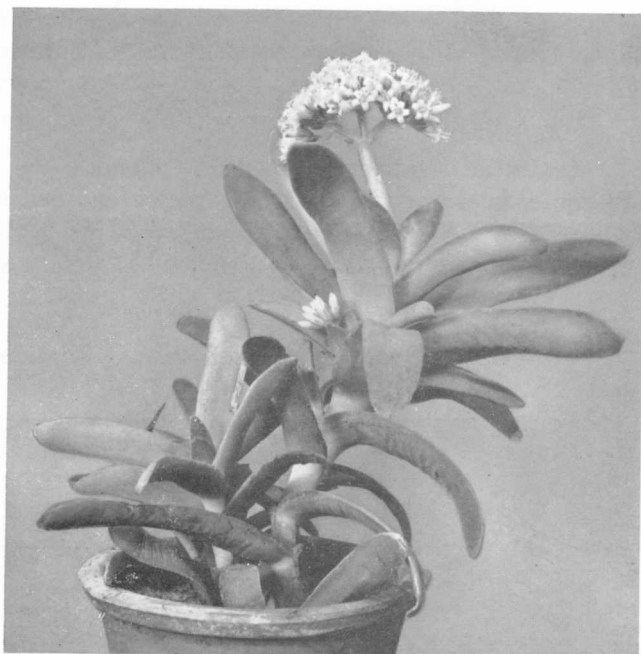
Crassula's zijn gekenmerkt door de min of meer vlezige, overstaande bladen en de onderling niet of nauwelijks vergroeide kroonbladen, die meestal uitstaan; er zijn verder maar 5 meeldraden, en daardoor zijn ze van de overige Crassulaceën gemakkelijk te onderscheiden, want het merendeel van deze familie heeft 10 meeldraden of soms ook 8, namelijk bij de Kalanchoës.

De groeiwijze varieert sterk en daardoor is er voor elk wat wils. Er zijn kleine bomen onder (b.v. de zeer bekende *C. portulacea*), ook dichte

Figuur 39

Crassula
heterotricha

foto: I.V.T.

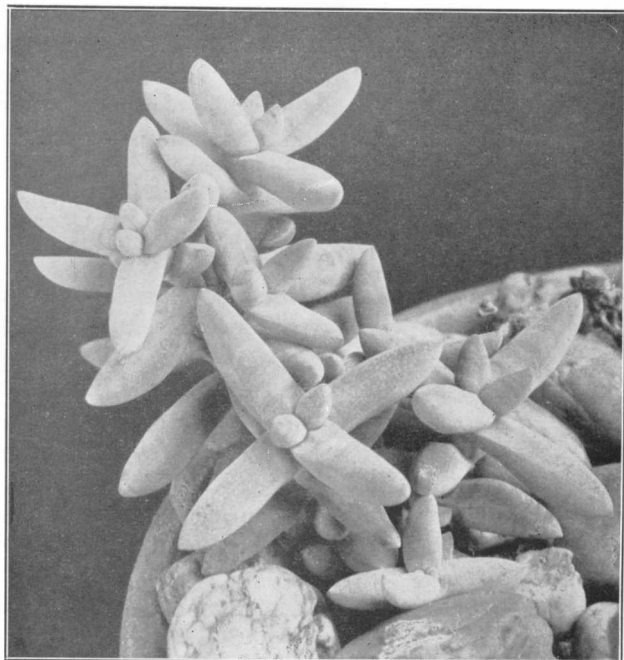

struiken (*C. rupestris*), zodenvormende kruiden (*C. schmidtii*), hoog-succulenten (*C. arta*).

Velen zijn voor de liefhebbers van belang; ze zijn merendeel gemakkelijk in cultuur en eenvoudig te stekken. Daarvoor is augustus de beste maand en men kan dan volstaan een stengel in droge turfmolm te steken. Er komen spoedig wortels aan en dan kan geplant worden. In andere maanden van het jaar gaat het wat langzamer of is het verstandig het medium wat vochtiger te houden. Ook zijn sommige soorten van blaadjes te kweken. Men moet dan voorzichtig de bladen van de stengel breken. Het komt er dan vooral op aan, dat de breuk gaaf is en dat de bladvoet nergens een wonde vertoont. In de zomer gestekt, komen de wortels spoedig te voorschijn. Met deze methode duurt het opkweken van een plant natuurlijk langer dan wanneer men een scheutstek gebruikt, maar de productie is groter. Ook kleine soorten als *C. teres*, *C. arta* en *C. deceptrix* zijn heel goed aldus te kweken.

De hoog-succulente soorten geven bij de cultuur de meeste moeilijkheden. Deze groeien merendeels in de winter, dus in de tijd waarin we weinig licht hebben. Ook mogen deze soorten nooit geheel droog gezet worden. Zaaïen gaat bij vele soorten ook best, maar de moeilijkheid is hier aan goed zaad te komen.

Sommige soorten leveren overvloedig zaad: *C. falcata* wordt zelfs heel veel uit zaad gekweekt, ook in bloemisterijen: de *C. picturata*-hybriden geven ook bijzonder veel zaad, maar bij andere soorten gaat het niet zo gemakkelijk. Eerstens heeft men vaak maar één individu en daar kruisbestuiving nodig is, kan deze geen zaad produceren.

Figuur 40
Crassula grisea
foto: Uitewaal †

Het is merkwaardig van hoeveel *Crassula*'s maar één individu bekend is. Er zijn er zelfs, die al meer dan 250 jaar bij ons in cultuur zijn en voor zover wij naar plaatjes uit begin 18de eeuw kunnen oordelen hebben we nog steeds dezelfde planten d.w.z. steeds voortgekweekt door stekken van het individu, destijds uit Zuid Afrika door Commelin naar Amsterdam gezonden. De bekende kloon van *C. portulacea*, verder *C. dubia* en *C. cephalophora* zijn er mooie voorbeelden van.

We hebben thans van deze gewassen andere exemplaren, maar helaas hebben we van zaadvorming nog niet veel gezien.

Het is niet zo eenvoudig *Crassula*'s te bestuiven. De bloemen zijn vaak klein en de hoeveelheid stuifmeel beperkt. Toch is er vaak meer zaad dan men denkt. Zo lijkt het b.v. alsof de bloeiwijze van *C. arta* gewoon verdroogt, maar we hebben gevonden, dat hierin wel degelijk zaad kan zitten. Het is echter zeer fijn en men diene de verdroogde bloemen fijn te wrijven en uit te zaaien in de hoop, dat er dan wat opkomt.

Deze zaaierij is een mooie bezigheid en kan niet genoeg gepropageerd worden. Een vetplantencollectie is namelijk geen museum maar een levende zaak, waarin men door zaaien zijn planten veel beter kan leren kennen.

In de *Crassula*'s zijn verscheidene groepen te onderscheiden en ik zal deze stuk voor stuk de revue laten passeren, zodat de meest bekende en meest belangrijke soorten aan bod komen; determinatietabellen zal ik groep voor groep geven, omdat een tabel waarin alle gekweekte soorten voorkomen veel te lang zou worden.

Een groep met ouderwetse soorten, die intussen nog algemeen worden gekweekt, is *Globulea*, zo genoemd naar de kogelronde klieren aan of nabij de top van de kroonbladen. Deze staan (afwijkend voor *Crassula*) rechtop en de klieren zijn zo dik, dat de bloemen van boven gezien uit 5 bolletjes lijken te bestaan. Deze bloemen zitten verder in bundels en die bundels in grote pluimen. De bloemen zijn weinig opvallend, wit van kleur en we kweken deze planten dan ook voornamelijk voor de bladen. Het zijn op een enkele uitzondering na gewassen voor de veilingkistjes, alle gemakkelijk van blaadjes te kweken.

De groep *Globulea* is verder nog gekenmerkt door de meestal scheve bladen, die gewoonlijk aan de top wat breder zijn dan aan de voet.

Zeer bekend is *C. cultrata*, met glimmend groene en kale bladen; *C. cephalophora* lijkt er wel op, maar de gehele plant is fijn en kort wit behaard; van beide soorten zijn de bladen vrij smal in tegenstelling tot die van *C. dubia*, die niet zoals de vorige soorten gerekte stengels heeft maar meer brede bladen, die min of meer rozetachtig zijn opgehoopt. Dit is een zeer bekende kistjes-plant, nog steeds gekweekt onder de foutieve naam *C. rotundifolia*.

Een bijzondere representant van deze groep is *C. radicans*, die men helaas veel te weinig ziet; het is een miniatuur-plantje met bladen tot 1 cm lang, langs korte stengels en in de winter bloeiend met kogelronde helderwitte bloeiwijzen. Het is onbegrijpelijk, dat deze soort niet zoveel meer in cultuur is: kweekt gemakkelijk en bloeit altijd rijk. Men vindt hem in cultuur ook wel onder de foutieve naam *C. anomala*.

Het overzicht van de groep *Globulea* ziet er als volgt uit:

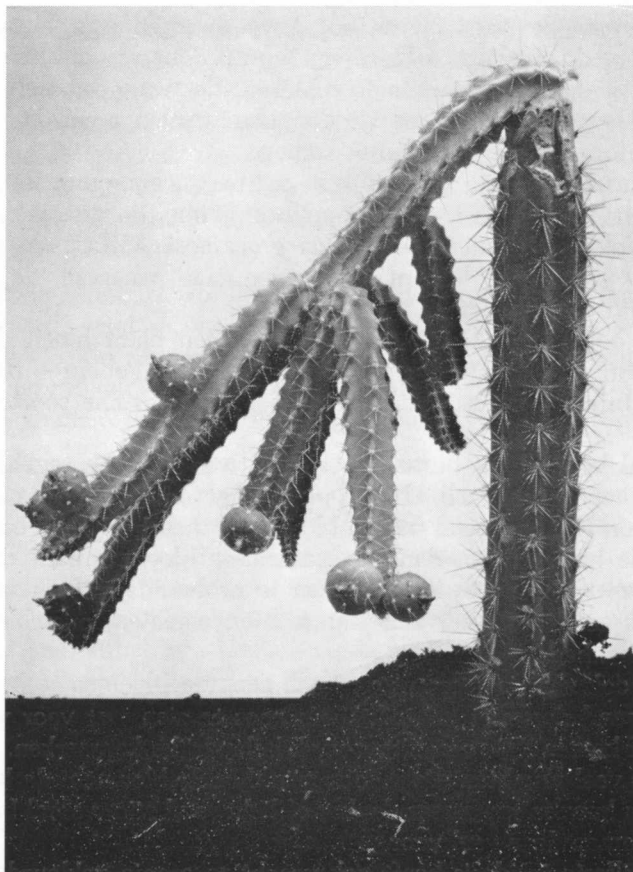
1a.	bladen fijn witachtig behaard	2
b.	bladen kaal	3
2a.	bladparen dicht opeen; bladen $4-8 \times 2-4$ cm, scheef en breed omgekeerd eirond tot bijna rond (<i>C. rotundifolia</i> Hort.)	
		<i>dubia</i> Schubl.
b.	bladparen vrij ver uiteen; bladen $2-4 \times 0,5-1$ cm, scheef en vrij smal omgekeerd eirond tot lancetvormig	
		<i>cephalophora</i> Thbg
3a.	bladen langs de rand kraakbeenachtig gewimperd, $5-6 \times 1-2$ cm, aan de voet de liggende stengels rozetachtig opgehoopt	
		<i>obvallata</i> L.
b.	bladen langs de rand kaal	4
4a.	struik tot 60 cm hoog; bladen $4-6 \times 1-2$ cm, scheef omgekeerd eirond, groep en kaal; bloembundels in pluimen	
		<i>cultrata</i> L.
4b.	struik tot 10 cm hoog; bladen $10-20 \times 4-8$ mm; hoofdjes in bijna bolvormige alleenstaande bundels (<i>C. anomala</i> Hort.)	
		<i>radicans</i> (Haw.) D. Dietr.

Het kweken van cactus-zaad

door W. J. RUYSCH

Het kweken van cactuszaad is bij ons allen wel bekend, en velen van u zullen wel eens cactusbloemen hebben bestoven om te zien wat er verder gebeurt.

Er zijn ook liefhebbers die zich speciaal toeleggen om zaad te kwe-

Figuur 41

foto: I.V.T.

Pfeiffera gracilis met zaadbessen

ken en er wordt dan alle zorg besteed om zo goed mogelijk soortecht zaad terug te krijgen.

Allereerst moet men de bloemen bestuiven, wat vrij eenvoudig is. Het overbrengen van het stuifmeel van de ene bloem op de stamper van de andere bloem kan op verschillende manieren gebeuren. Men kan het

doen met een penseeltje, dat dan na de bestuiving natuurlijk goed moet worden schoongemaakt. Met een propje watten kan het ook; daar geef ik zelf de voorkeur aan, omdat na de bestuiving deze kunnen worden weggegooid en de kans op kruisbestuiving uitgesloten is.

De planten waar men zaad van wil kweken moeten liefst worden geïsoleerd, vooral als er tegelijkertijd veel planten bloeien van dezelfde of van verwante soorten.

Een oplossing is de planten afzonderlijk te plaatsen, bij voorbeeld in de huiskamer voor het raam; of men kan een kapje maken van een oude nijlonkous en deze over de plant plaatsen. Als dit zorgvuldig gebeurt, kunnen de insecten geen kruisbestuiving veroorzaken.

Wij hebben de laatste jaren nogal wat bestuivingsproeven genomen, door bloemen doelbewust te bestuiven, zowel door vreemd als door eigen stuifmeel. Uit deze zaaiproeven is gebleken, dat wanneer men zorgvuldig de planten bestuift en er geen vergissingen worden gemaakt, de zaailingen vrij uniform en soortecht terug komen.

Vrij gemakkelijk zijn natuurlijk de zelfbestuivers, maar dat zijn er bij cactussen niet zoveel. Proeven met zelfbestuiving zijn genomen met *Frailea's*, *Blossfeldia lilputana*, *Notocactus graessneri*, *Melocactus peruvianus* en *Pfeiffera gracilis*; al deze planten geven zaad, waarvan de zaailingen soortecht zijn terug gekomen.

Het is ook van belang om als er maar één plant bloeit deze bloem toch te bestuiven met zijn eigen stuifmeel; het kan gebeuren dat de plant een zelfbestuiver is en zaad zet, hetgeen voor zeldzame soorten zeer belangrijk is.

Meestal kunnen wij bestuiven, als er twee planten tegelijk bloeien, wat nog wel eens wat moeilijkheden meebrengt, omdat de één eerder bloeit dan de ander. Het stuifmeel van de bloem kan men heel goed enkele dagen in een flesje bewaren om dan als een andere bloem enkele dagen later open is, deze toch nog te bestuiven en te proberen om wat zaad te krijgen; anders zou men weer een jaar moeten wachten, misschien met dezelfde moeilijkheden.

Het is ook zeer interessant om toch eens de bloemen te bestuiven (al wordt het zaad dan niet gebruikt), om eens te zien wat voor vruchten er op de plant komen. Hieraan zitten vaak belangrijke kenmerken.

Er zijn veel vruchten die mooier zijn dan de bloemen, de kleuren van de vruchten kunnen soms zeer donker of licht rood zijn, vooral bij de *Mammillaria's* komen deze veel voor,

Mammillaria insularis heeft ook prachtige oranje gekleurde vruchten, die zeer opvallend zijn.

De vruchten van *Pfeiffera gracilis* zijn ook mooi, wat op de afbeelding duidelijk te zien is; de bloem is maar klein vergeleken met de vrucht. Het is ook een zelfbestuiver; de plant bloeit en draagt ieder jaar vruchten.

Als de cactussen in het voorjaar weer gaan bloeien, laten wij dan de bloemen bestuiven om toch eens te zien wat voor vruchten er aan de plant komen, dat is van groot belang voor onze liefhebberij.

Drie-Landen-Konferentie

De eerste deelnemers aan de Drie-Landen-Konferentie op 17 en 18 september a.s. op Kasteel Well hebben zich aangemeld ! Een hoopvol teken ! Heeft U dit nog niet gedaan omdat U nog iets meer wilt weten over het programma ? Goed. De twee belangrijkste delen zullen we hieronder nader bekijken : de sprekers en de ruilbeurs.

Elk land zorgt voor twee sprekers. Bekend zijn thans van België de heer W. de Cocker, die zal spreken over Parodia's en de heer F. Guldemont die de Chilenen onder de loep neemt; van Nederland zijn er de heren A. F. H. Buining en W. Sterk, de eerste spreekt over de Cereusachtigen, de tweede over de anatomie van de cactussen.

Het staat nog niet vast door welke sprekers Duitsland vertegenwoordigd wordt, maar U kunt rekenen op twee vooraanstaande figuren uit de cactuswereld.

Met de ruilbeurs wordt een nieuw evenement in Nederland geïntroduceerd, want in ons land is nog nooit op zo grote schaal geruild. Zij, die de ruildagen van Dodonaeus al eens bezocht hebben kennen deze manier om aan nieuwe planten te komen. Na het ruilen is er gelegenheid de overgebleven planten te verkopen, resp. kopen.

Is het aantrekken van goede sprekers een zaak van de Drie-Landen-Kommissie; het slagen van de ruilbeurs hangt af van de deelnemers. Drie maanden heeft U nog de tijd om op de ruilbeurs goed voor de dag te komen. Hebt U niet voldoende entstammen maar wel mooie zaailingen ? Geen nood. Breng ze maar mee. Ook deze zullen de weg naar de verzameling van een andere liefhebber wel vinden. De Belgische liefhebbers hebben reeds beloofd met enige duizenden planten te komen. Kunnen wij daarbij achterblijven ?

Tot slot nog een opmerking : ook dames zijn van harte welkom. Hiervoor zijn op Kasteel Well aparte slaappleatsen beschikbaar.

In verband met de nodige voorbereidingen en het uitwerken der ruillijsten stellen wij het op prijs, als Uw aanmelding vóór 15 juli a.s. in ons bezit is. Hoe men zich kan aanmelden kan men vinden in het april-nummer van Succulenta. Vergeet vooral niet een lijst in te sturen van de planten, welke U meebrengt naar de ruilbeurs.

Eventuele inlichtingen worden gaarne verstrekt door de Drie-Landen-Kommissie :

Secretaris J. de Gast, Graaf Gerhardstraat 10, Venlo, tel. 04700-7535.

UIT DE AFDELINGEN

RIJN- EN DELFLAND

Onze mei-bijeenkomst is weer een succes geworden, niet alleen omdat er 3 nieuwe leden konden worden ingeschreven, maar de verkoop van de overjarige zaailingen sloeg bijzonder goed in. Menigeen zal nu denken aan uitbreiding van zijn kas. Er werden van 36 geslachten 131 soorten tegen zeer lage prijzen aangeboden. De helft van de opbrengst was voor de afdelingskas, die hiermede teslist geen „bloedarmoede" meer heeft. Na de handel hield de heer C. Bommeljé een lezing over het geslacht *Astrophytum*. Met mooie dia's gaf hij een duidelijk overzicht van dit genus. Het was intussen laat geworden toen de voorzitter deze wederom geslaagde vergadering sloot, welke door 56 leden en belangstellenden werd bezocht. Op onze bijeenkomst op donderdag 14 juli hopen wij het enten onder de loep te nemen zoals dit voor juli werd aan gegeven.

Ieder is van harte welkom!

De eerste excursie van onze afdeling werd gehouden op Hemelvaartsdag 19 mei. De bus bracht ons naar de kwekerijen van de heren Hoogvliet en Donkelaar. Na deze geslaagde start hopen we dit seizoen nog een uitstapje te organiseren.

R. F. DAVIDSON, secretaris
Laan van Heldenburg 14 — Voorburg

NIEUWE LEDEN

- J. Herenius, S. Koopmanstraat 230,
Wervershoof N.H.
J. R. van Ommen, Soesterbergsestraat
111, Soest.
Hans Brassé, Hommerterweg 61,
Amstenrade, Limb.
B. van Oerle, Achterstraat 25, Den Hout,
gem. Oosterhout
B. Brakels, Houwerdastraat 26, Appin-
gedam (Gron.)

- J. Poort, Bansumerweg 8, Holwierde
(Gron.)
B. B. van der Hoorn, Hoofdweg 104,
Wagenborgen (Gron.)
Mevrouw Folmer, Emmerikseweg 67,
Zutphen
Mevr. Jong—van Gend, van Hallstraat
8, Zutphen
L. Kanters, Akert 25, Geldrop
C. van Kekem, St. Lambertusstraat 24c,
Eindhoven
A. van Dixhoorn, Kasteelstraat 19,
Philippine Zld.
Mevr. N. J. van der Reyden—v. d. Poel,
van Dijkstraat 19, Hilversum
N. A. Ruijgt, Utrechtsestraatweg 18,
Hoenkoop, post Oudewater
M. Pieterse, Burg. Elenbaasstraat 3,
Kruiningen, Zld.
K. Svensson, Ogierssingel 113, Rotter-
dam-24, Lombardije
Mevr. Maartens-Visser, Ketsheuvel 49,
Orthen, N.Br.
R. Martens, Steenberg 48, Roden, Dr.
W. Wolf, Eekwal 45, Zwolle
P. van der Meulen, Hudsonstraat 130 III,
Amsterdam
C. Nugteren, Tulpstraat 26a, Leerdam
A. van Kempem, Visveldstraat 1, Lent,
Nijmegen
S. J. Driessen, Creonlaan 35, Eindhoven
Mevr. Adams, M. Rijkenstraat 38, Veld-
hoven N.Br.

BUITENLAND :

- L. Wouters, Voortstraat 2, Oppuurs-
Antwerpen, België.
R. Schuermans, Terlatenweg 21,
Kessel-Lier, België.
Günter Geelen, Uerdingerstrasse 272,
415 Krefeld, Duitsland
H. E. Born, Postfac 35, 581 Witten,
Bommern, Duitsland
M. Brackelmanns, Oerdingerstrasse 317,
415 Krefeld, Duitsland
Benne Eller, Sternenhaldenstrasse 5,
8712 Stäfa, Zwitserland
Otto Schmidt, 6 Hjelmvej, Kolding,
Denemarken

Voorzitter: A. F. H. Buining, Burg. de Beaufort-
weg 10, Hamersveld (U.), Tel. 03496—226.

Secretaresse: Mevr. J. Grullemans van Berghem,
Heereweg 19, Lisse, Tel. 02530—3439.

2e Secretaresse: Mevrouw E. A. M. Verduin—de
Bruyn, Wilhelminasingel 28, Pijnacker, tevens
tijdelijk Alg. Penningm. Succulenta. Postrek.
no. 680596, Pijnacker.

Redacteur: Dr. B. K. Boom, I.V.T., Postbus 16,

Wageningen, Tel. 06370—3141, thuis tel. 2146.
Redactiecommissie: C. Bommeljé, D. J. van
Vliet.

Bibliothecaresse: Mevr. H. Vriesendorp—van
Aalderen, Ligusterweg 2, Oostvoorne.

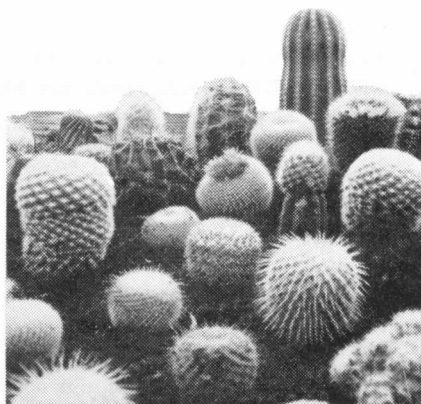
Het lidmaatschap kost voor de leden f 8,50 per
jaar met gratis maandblad Succulenta.

Kopij moet uiterlijk de 18de van de maand in
het bezit van de redacteur zijn.

vereer
de
drie
landen
konferentie
met
uw
aanwezigheid

diverse vooraanstaande sprekers
en unieke ruilbeurs

zie voor
nadere bijzonderheden in dit én
in het april-numer van
Succulenta

Mijn verzameling
bloeit en groeit
met **Etisso**[®]

Reeds jaren gebruik ik Etisso
cactusmesttabletten. En met
veel succes, want kenner en
leek staan er van te kijken hoe
gezond en gaaf mijn cactussen
zijn.

Wat is het geheim?

Etisso is speciaal samenge-
steld voor en aangepast aan
de voedselopname van cactus
en vetplanten. Het is mest in
tabletvorm. Voor de kenners
spreekt onderstaande analyse
boekdelen: 8% stikstof, waar-
van 4% ammoniumstikstof en
4% nitraatstikstof. 15% fosfor-
zuur, oplosbaar in water. 20%
kali, oplosbaar in water.

MENGMESTSTOF 8 + 15 + 20

Etisso[®]

CACTUS MESTTABLETTEN

verkrijgbaar bij bloemisten,
zaadhandelaren en drogisten.

MEDICA N.V. 's-HERTOGENBOSCH

**HEBT U ONZE CATALOGUS AL ?
KENT U ONZE KWALITEIT EN PRIJZEN ?**

Sinds jaren hebben wij contracten met de beste cactusverzamelaars in Arizona, Argentinië, Mexico, Peru, Bolivia, Chili en Brazilië. Alleen al uit Brazilië importeerden wij verleden jaar meer dan 50 nieuwe soorten en variëteiten.

Cultuurplanten, wortelecht of geënt, van alle geslachten.

Wij verzenden naar alle landen. — Vraagt onze prijslijst aan.

SUKAFLOER — W. UEBELMANN

5610 WOHLER — ZWITSERLAND — TELEFOON 64107

**Onze Braziliaanse importen zijn ook verkrijgbaar in Nederland bij:
Handelskwekerij PERESKIA — Hertensprong 4 — Eindhoven.**

Cactuskwekerij A. N. BULTHUIS & Co. C.V.

PROVINCIALEWEG OOST 8 — COTHEN (U.) — TELEFOON 03436—267

Uitgebreid sortiment vetplanten en cactussen, speciaal MAMMILLARIA'S

SORTIMENTSLIJST OP AANVRAGE.

**CACTUSSEN
VETPLANTEN**

H. v. DONKELAAR

CACTUSKWEKERIJ — WERKENDAM — TELEFOON 01835—430

Regelmatig nieuwe importen uit Zuid-Afrika — Agent van Succulenta Nurseries Zuid-Afrika
VRAAGT ONZE PRIJSLIJST 1966

De gehele week, ook zaterdags, voor liefhebbers geopend. — ZONDAGS GESLOTEN.

Wat betekent die naam

door L. C. K O R E V A A R

132 pag. met plm. 4000 verklaringen van de botanische
namen van succulenten

Het boek wordt U toegezonden na ontvangst van f 3,50 per postwissel of storting op postrekening 55 12 20 t.n.v. Mevr. J. Grullemans van Berghem, Heereweg 19, Lisse.